

מכתב שקבלתי מאת הרב הגאון רבי בנימין דוד אלישבע שליט"א מחבר ספר יד בנימין על הש"ס

רך מנ"א תשס"ח

לכב' הרב הגר"א לויפער שליט"א אבדק"ק דאראג יצ"ו

שלום וברכה
הנני שולח בזה צילום מהקובץ תורני "תל תלפיות" שיצא לאור ע"י מכון "הוראה ומשפט" שע"י קהלות הניכי הישיבות, בערב פסח השנה, בראשות הגאב"ד רחמיכי הישיבות בני ברק הגר" מרדכי גראס שליט"א, ואשר בו נאמר בשם אאמור מרן שליט"א שדעתו לאיסור (בענין לולבי דערי השנה) ע"י ש.

והני תותם בזה בברכת כוח"ט

בנימין דוד אלישבע

בלאאמור מרן הגר"ש שליט"א

תלפיות

לולבים מון דרי

ת"ל

שפח

האם נוכח השנה לברך על הלולבים מון דרי

בשנים האחרונות ידוע לכולם כי הלולבים מון דרי הם הלולבים המהודרים ביותר, וזה בשל גדולת היפה, תיומת המושלמת, החזק והטריות שלהם, וביקושם בשוק הארבעת המינים מל משנה

לשנה.

בשנה זו, שנת השמיטה, ג"כ היינו אמורים ליהנות ולזכות מהלולבים המהודרים אלו, אולם דא עקא שלולבים אלו גדלים במושבים אשר תושביהם לא זכו לאור תורה, וסומכים על היתור מכירה של הרבנות הראשות אשר כידוע שבמצב שעשוי המכירה כיום אין תוקף כלל למכירה זו לכ"ע.

הנה נחברר שמגדלי הלולבים עובדים בעבודת האילן גם בשנת השביעית וה"ל, ועובדים בדקלים שלש עבודות, הא' גיזום הענפים (אשר נחלקו בזה הפוסקים האב"ד אסורו דרבנן או סדאורייתא ע"י חזו"א סי' כ"א סי' ועוד), הב' משקים את הדקל (ואסורו דרבנן), הג' מעבירים האבקה מדקלים זכרים לנקבות (ואסורו דאורייתא).

ומורנו הגאב"ד שליט"א הציע את הדברים קמ"י דמון עט"ו הגר"ש אלישבע שליט"א, והשיב מון שליט"א שאף אם עבודות אלו מועילים רק לתמרים ולא ללולבים, מ"מ ברורא דהלולבים נאסרו משום דין נעבד, ואין להשתמש בהם.

הנה כידוע נחלקו הראשונים ד"ל האם יש בלולבים קדושת שביעית, דבמתני' סוכה דף ל"ט מבואר לדעת רש"י ור"ח ובעה"מ דיש קדושת שביעית בלולבי שביעית, ולעומת זה שיטת הרמב"ם והר"ן ותוס' ר"ד והראב"ד דאין בהם קדושת שביעית. ואולם כבר נקטו הפוסקים שבזמנינו שאין דרך להשתמש בלולבים לצורך כיבוד הבית וכדומה, א"כ כ"ע מודים שאין בלולב קדושה (וע"י בציץ הקדוש ט"מ ט"ו) מה שהביא בשם המהר"ל דמסקין דלכתחילה יש להחמיר, וכעין זה מסו' משמיה דמרן החזון איש וצוק"ל, וע"י שבט הלוי ח"א סי' קפ"א). אמנם דין נעבד לא תלוי בזה, וגם להשיטות שאין בלולב קדושת שביעית אסור משום נעבד (וע"י ספר שמיטה כהלכתה עמוד ס"ד, דרך אמתה פ"ד מהל' שמיטה ציון ההלכה אות קפ"ח).

ובל"א הכי יש לאסור לקנות מהם לולבים אלו, דקנסו חכמים שלא לקנות מהחשוד על השביעית כל דבר שיש בו זיקת שביעית (סוכה דף ל"ט, ורמב"ם פ"ח מהל' שמיטה ה"ד), ופירוש הכסף משנה שם, כגון שאין לוקחין מהם פשתן אף שאין בו קדושת שביעית משום זרעה, שבזרע פשתן יש בו קדושת שביעית. וה"ל בלולבים גם להסוגרים שאין בהם קדושת שביעית מ"מ אסור לקנות מהם משום התמרים שיש בהם קדושת שביעית. וכ"כ בחזו"א (י"ג) דכל ששייך בדבר זה איסור זריעה או עבודה בשביעית, אע"פ שאין קדושת שביעית, יע"ט.